HER ÇOCUK BAŞARABİLİR

NOKTALAMA İŞARETLERİ

NOKTA (.)

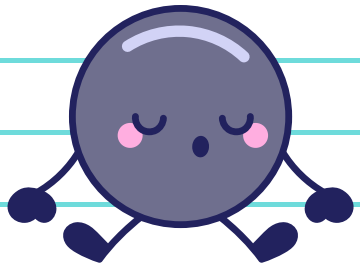

Cümlenin sonuna konur.

→ Bugün hava çok güzel.

Kısaltmaların sonuna konur.

→ Dr., Prof., vb., vs.

Sayıların yazımında (tarih ve saatlerde) kullanılır.

→ 27.03.2026

→ Saat 14.30

Sıra bildiren sayıların sonuna konur.

→ 1., 2., 3.

Bazı internet adreslerinde kullanılır.

→ www.ornek.com

VİRGÜL (,)

Eş görevli kelime ve kelime gruplarını ayırmak için kullanılır.

→ Elma, armut, muz aldım.

Sıralı cümleleri birbirinden ayırır.

→ Okula gittim, ders çalıştım, eve döndüm.

Hitap (seslenme) sözlerinden sonra kullanılır.

→ Ali, buraya gelir misin?

Ara sözleri ve ara cümleleri ayırmak için kullanılır.

→ Annem, her zaman olduğu gibi, erken kalktı.

"Evet, hayır, peki" gibi ifadelerden sonra kullanılır.

→ Evet, seni anladım.

HER ÇOCUK BAŞARABİLİR

SORU İŞARETİ (?)

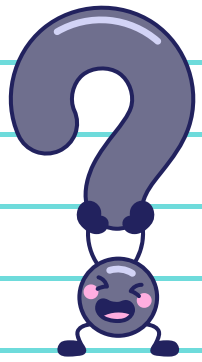

Soru cümlelerinin sonuna konur.

→ Bugün okula gelecek misin?

Soru anlamı taşıyan kelimeler (mi, mı, mu, mü) bulunan cümlelerin sonunda kullanılır.

→ Beni duydun mu?

Kesin olmayan, şüphe duyulan bilgiler için parantez içinde kullanılır.

→ Yunus Emre (1240?–1320) önemli bir şairdir.

ÜNLEM İŞARETİ (!)

Sevinç, mutluluk, heyecan gibi duyguları anlatan cümlelerin sonunda kullanılır.

→ Yaşasın, sınavı kazandım!

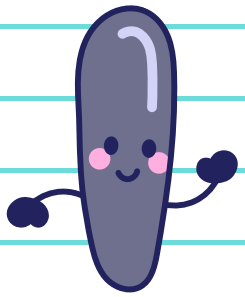

Üzüntü, korku, acı gibi duyguları ifade eden cümlelerde kullanılır.

→ Ah, elim yandı!

Şaşkınlık ve hayret bildiren cümlelerde kullanılır.

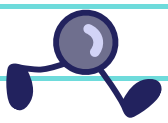

→ Bu da ne!

Emir, uyarı ve seslenme bildiren cümlelerde kullanılır.

→ Dikkat et!

→ Hey, buraya bak!

Alay, küçümseme veya ironi anlamı katmak için parantez içind kullanılabilir.

→ Çok çalışkanmış (!)

FEYZA ÖĞRETMENLE BAŞARIYA YOLCULUK

HER ÇOCUK BAŞARABİLİR

KESME İŞARETİ (‘)

Özel isimlere gelen ekleri ayırmak için kullanılır.

→ Türkiye'nin başkenti Ankara'dır.

→ Ahmet'e kitap verdim.

Kişi adları ve soyadlarına gelen ekleri ayırır.

→ Ayşe'nin kalemi kayboldu

Şehir, ülke, kurum ve yer adlarına gelen ekleri ayırır.

→ İstanbul'da yaşıyorum.

→ TBMM'nin kararı açıklandı.

Tarihlerin yazımında gün, ay ve yıl eklerini ayırır.

→ 29 Ekim 1923'te Cumhuriyet ilan edildi.

Kısaltmalara getirilen ekleri ayırır.

→ TBMM'ye yeni üyeler seçildi.

Sayılara getirilen ekleri ayırır.

→ 5'in karesi 25'tir.

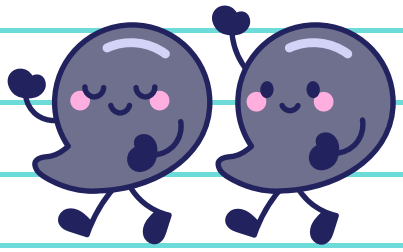

TIRNAK İŞARETİ (“ “)

Başkalarından alınan (alıntı) sözleri göstermek için kullanılır.

→ Öğretmen, “Derslerinizi düzenli çalışın.” dedi.

Doğrudan konuşmaları (konuşma cümlelerini) belirtmek için kullanılır.

→ Annem, “Hemen eve gel!” diye seslendi.

Kitap, şiir, yazı gibi eser adlarını vurgulamak için kullanılabilir

→ “Küçük Prens” en sevdiğim kitaptır.

Özel olarak vurgulanmak istenen söz veya ifadeleri belirtmek için kullanılır.

→ Bu davranışı gerçekten “ilginçti”.

HER ÇOCUK BAŞARABİLİR

KISA ÇİZGİ (-)

Satır sonuna sığmayan kelimeleri bölmek için kullanılır.

→ Kitap-
lık

→ Televiz-
yon

Ara sözleri ve ara cümleleri ayırmak için kullanılır.

→ Bu çocuk -henüz çok küçük- her şeyi anlıyor.

Kelimelerin kök ve eklerini ayırmak için kullanılır.

→ gel-di, yap-mak

Arasında, -den -e anlamı vermek için kullanılır.

→ İstanbul-Ankara yolu

→ 09.00-10.00 arası

UZUN ÇİZGİ (—)

Karşılıklı konuşmalarda (diyaloglarda) konuşanın sözlerini göstermek için kullanılır.

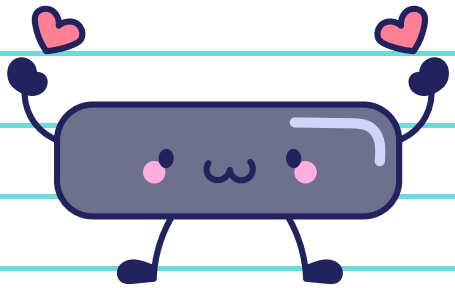

→ — Nereye gidiyorsun?

→ — Okula gidiyorum.

Konuşma çizgisi olarak kullanılır

→ — Bugün çok mutluyum, dedi.

ÜÇ NOKTA (...)

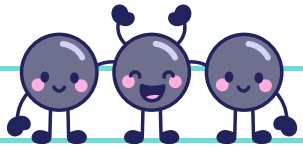

Cümlenin eksik bırakıldığını göstermek için kullanılır.

→ Bu işi sen yaparsın, yoksa...

Konuşmada duraklama veya tereddüt göstermek için kullanılır.

→ Hmm... Ne desem bilemedim.

Uzun alıntılarda metnin bir kısmının atlandığını göstermek için kullanılır.

→ “Hayat kısa... önemli olan sevdiklerimizle vakit geçirmek.”

HER ÇOCUK BAŞARABİLİR

İKİ NOKTA (:)

Açıklama yapmadan önce kullanılır.

→ Şunu unutmayın: Derslerinizi düzenli çalışmalısınız

Liste başlatırken kullanılır.

→ Çantamda şunlar var: kitap, defter, kalem.

Alıntı veya söz öncesinde kullanılır.

→ Öğretmen şöyle dedi: “Derslerinizde başarılı olmalısınız.”

Metin içinde açıklayıcı veya örnek verici cümlelerden önce kullanılır.

→ En sevdiğim meyveler: elma, muz ve çilek.

EĞİK ÇİZGİ (/)

Tarihlerin yazımında gün, ay ve yılı ayırmak için kullanılır.

→ 27/03/2026

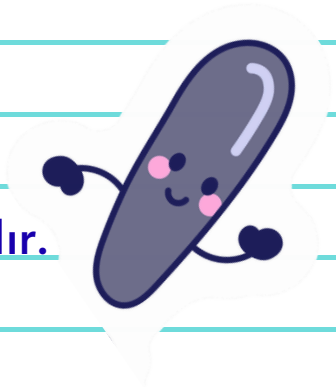

Adres ve internet yazımlarında kullanılır.

→ https://www.ornek.com/iletisim

Alternatif (ya da) anlamı vermek için kullanılır.

→ kadın/erkek

→ evet/hayır

Kesirleri göstermek için kullanılır.

→ 1/2, 3/4

Şiir ve dizelerde satırları ayırmak için kullanılabilir.

→ Gülümse / hayata

FEYZA ÖĞRETMENLE BAŞARIYA YOLCULUK

HER ÇOCUK BAŞARABİLİR

NOKTALI VİRGÜL (;)

Birbirine bağlı, anlamca yakın cümleleri ayırmada kullanılır.

→Hava çok soğuktu; dışarı çıkmak istemedim.

İçinde virgül bulunan sıralı cümleleri ayırmada kullanılır.

→İstanbul, Türkiye'nin en kalabalık şehridir;
Ankara, başkenttir; İzmir ise önemli bir liman kentidir.

Gruplanmış öğeleri ayırmada kullanılır.

→Toplantıya Ahmet, Mehmet ve Ayşe; Ali ve Veli; Zeynep katıldı.

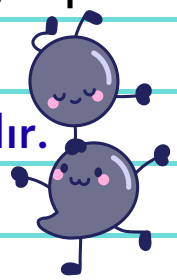

Bağlaçlardan önce (ancak, fakat, çünkü vb.) kullanılır.

→Çok çalıştı; fakat istediği sonucu alamadı.

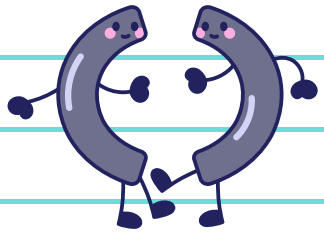

PARANTEZ (YAY AYRAÇ) ( )

Cümlede geçen bir kavramı açıklamak için kullanılır.

→Türk Dil Kurumu (TDK) yeni bir açıklama yaptı.

Kısaltmaların açık halini göstermede kullanılır.

→Türkiye Büyük Millet Meclisi (TBMM) toplandı.

Yazar, eser, tarih gibi ek bilgilerde kullanılır.

→Mehmet Akif Ersoy (1873-1936) önemli bir şairdir.

Ana cümleden bağımsız kısa açıklamalar için kullanılır.

→Bu konuyu daha sonra konuşuruz (şimdi sırası değil).

Alıntıya sonradan eklenen bilgiler parantez içinde verilir.

→"Onu hiç unutmadım (çocukluk arkadaşımı)."

Matematik ve teknik ifadelerde kullanılır.

→(3 + 5) × 2 = 16